

# Orsovai Hírlap

TARSADALMI HETILAP.

1-13

AZ ORSOVAI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség: Korona-út 291.  
Kiadóhivatal: Handl József könyvnyomdája.  
Megjelenik minden csütörtökön.

Szerkesztő és laptulajdonos:  
**MIHALIK SANDOR.**

Előfizetési árak:  
Egész évre: 8 korona | Negyed évre 2 korona.  
Fél évre: 4 „ | Egyes szám 2 fillér.  
Hirdetéseket fölvesz a kiadóhivatal.  
Nyilttér soronként 30 fillér.

## Alakítsuk meg a gyermekvédő ligát.

Félve szólamllok meg, mert szinte látom az olvasó arcán a bosszankodást, szinte hallom a haragos kifakadást: Hát nincs elég egyesület Orsován, nincs e zsebünk túlon is túl igénybe véve, nem áldozunk eleget már eddig is, miért tehát egy új egyesület eszméjével előállani?!

Teljesen jogosnak tartom a bosszankodást, mert magam is teljes súlyával érzem ezen ugynevezett „társadalmi és emberbaráti kötelezettségek” súlyát, s ha ennek dacára még is arra hívom fel Orsova közönségét, hogy *alakítsuk meg Orsován a gyermekvédő ligát*, úgy erre kettős ok készletet.

Az első ok az, hogy az elhagyott, züllésnek induló gyermekek megmentése minden körülmények között legszentebb kötelességünk; a második pedig az, hogy *a gyermekvédő ligát megalakíthatjuk, illetőleg annak tagjai lehetünk anélkül, hogy újabb anyagi terheket vállalnánk magunkra, mivel nem koronákról, csupán évenként egyszer adandó néhány fillérről van szó.*

Valaki azt mondhatná erre, hogy e ligának megalkotása teljesen fölösleges és pedig azért, mivel az állam tör-

vényekkel már úgy is biztosította a gyermekvédelmet s felállította a gyermekmenthelyeket, amelyekben mostan 25,000 gyermeket gondoznak; fölösleges a liga megalakítása azért is, mert vannak társadalmi intézményeink, egyesületeink is, melyek első sorban a szegény gyermekek istápolásának szolgáltatásban állanak. Ilyen pl. városkánkban az Alt. Jótékony Nőegyesület, melynek évek hosszú során át kifejtett ily irányu áldásos működése közismeri.

Mindez igaz!

De kedves olvasóm, nem látunk e ennek dacára az utca szögleteken didergő, sápadt arcú nőt rongyok közé burkolt csecsemőjével a karján ujságot árulni, alamizsnáért eredezni? Nincsenek e városkánkban is nyomorgó, éhes gyermekek, akik a szűk anyagi korlátok között mozgó egyesület kereteiből kimaradnak?!

A míg egyetlen egy gyermek van e hazában, aki kellő nevelésben, gondozásban nem részesül, amíg egy rongyoskodó éhező gyermeket találunk is valahol, addig nincs, nem lehet befejezve a jótékonyági akció. Pedig százazrekre rüg az elhagyott gyermekek száma e hazám!

E bajon segíteni Báró Edelsheim-Gyulay Lipót vezetése alatt gróf Andrássy Gyula, gróf Apponyi Albert,

báró Bánffy Dezső, gróf Batthyány Lajos, dr. Bókay János, dr. Chorin Ferencz, gróf Eszterházy János, gróf Eszterházy Mihály, dr. Falk Miksa, Glück Frigyes, báró Guttmann Vilmos, gróf Hadik Béla, Hatvany-Deutsch József, Halmos János, báró Herzog Mór Lipót, Justh Gyula, dr. Karsai Sándor, Kossuth Ferencz, Márkus József, Ormódi Vilmos, Radisics István, Rákosi Jenő, Rudnay Béla, Széll Ignác, Széll Kálmán, gróf Teleki Géza, Thék Endre, Vészi József, Wekerle Sándor, gróf Zichy Aladár, gróf Zichy Andor és gróf Zichy János az idei nyár folyamán egy előkészítő bizottsággá alakultak, hogy megalkossák *„az országos gyermekvédő ligát”*.

E bizottság egy meleg hangu felhívást intézett a hazai közönséghez, melyből adjuk a következőket: A liga nem lesz valami új egyesület, amely tagsági díjakat szed, hanem az egész társadalomnak, egyeseknek és egyesületeknek egy célra való egyesülése, mely első sorban egy akkora *országos gyermekvédő alapot* akar teremteni, hogy annak kamatjövödelmeiből a társadalmi gyermekvédelem anyagi szükségletei fedezhetők legyenek.

Ennek megvalósítására *minden év május havának utolsó szombatján* megtartjuk az ugynevezett *gyermeknapot*.

## TÁRCA.

### Lemondás.

Irta: Bródy Ladimér.  
Az „Orsovai Hírlap” eredeti tárcája.

Mariska kint ült a kertjük lugásában s varrogatta menyasszonyi ruháját. Közben elgondolkodott gyermekkoráról, midőn ugyanezen kertben Imrével játszadozott.

Imre volt ifjúkori ideálja, ki meg is ígérte neki, hogy elveszi feleségül. Imre azonban időközben eltűnt a faluból, ő felnőtt s másnak lett a menyasszonya.

„Eh — mondogatta magában — ifjak voltunk akkarmindketten s csak mint ilyenek szerettük egymást. — ”

Pedig meg volt győződve hogy gondolatának minden betűje hazugság. Mély ábrándjaiból egy férfi hang ébreszté fel.

— Mariska!

— Imre!? Hogy kerültél vissza falunkba?

Midőn még gyermekek voltunk örök hűséget esküdtünk egymásnak. Azonban — nem tudom miért — rólam mindenki azt hitte, hogy belőlem nem lesz soha semmi. Hogy ennek ellenkezőjét bebizonyítsam, egy napon, titokban, elmentem ama elhatározással, hogy csak akkor jövök vissza, ha felemelt fővel azt mondhatom neked és szüleidnek: „Most már vagyok valaki, mo. t már nincs arra ok,

hogy Mariskát tőlem magtagadják.” Sokat, kimondhatatlanul sokat nélkülöztem, szenvedtem, de mindég előttem lobogott ama boldogító tudat, ha Mariska az enyém lesz, bőven kárpótolva leszek mindenért. Most, hogy vagyok valaki, visszajöttem, hogy régi ígéretem beválttam s érzelmeimnek, meg szívem szent sugalmának teszek eleget, midőn azt kértem tőled: Mariska, akarsz-e az én édes kis feleségem lenni?

A férfi e szavai alatt a leány egészen elhalványodott. Oh, ha ő tudta volna, hogy Imre beváltja régi szavát, de hogy ígérte volna kezét másnak. Most érezte csak igazán, hogy mennyire hazugak voltak előbbi gondolatai.

Hosszú hallgatás után végre megszólalt:

— Imre, bocsáss meg, én nem tartottam be szavamat, nekem van már vőlegényem.

Ha egy tört ütöttek volna Imre szívébe, nem fájt volna neki annyira, mint a hogy fájt e szavak hallatára. Fájdalmában szinte felkiáltott:

— Hát nem ígérted meg, hogy az én feleségem leszel?

— Megígérted! Te évekkal azelőtt eltűntél falunkból s azóta híredet sem hallottuk. Apám kedvéért feledni igyekeztelek, s elakartam magammal hitetni hogy nem szeretlek. De Isten látja lelkemet, nem voltam képes reá. Szüntelen csak reád gondoltam s mindig reméltem, hogy visszajössz. Mond am is atyámnak,

visszajössz te értem s akkor nagyon de nagyon boldog leszek. De ő hallani sem akart arról, hogy a tied legyek. „Ő egy semmirekellő ember — mondotta — akire nem bizom leányom jövőjét.” S mivel látta, hogy nem tudlak feledni, eljegyzett akaratom ellenére, dr. Váry Miklóssal.

A férfi mintegy félálomban sürgeté:

— Tovább, tovább!

— Hetek multak eljegyzésem óta s igyekeztelek feledni. Nem azért, mert a szívem így parancsolja, hanem, hogy atyámnak örömet szerezzek. Gondoltam: megteszem neki ezt az örömet, még ha a szívem belé is hasad.

A leány megható zokogással borult a férfi keblére.

— Látod, Imre, nem vagyok az oka semminek, én még most is csak téged szeretlek, te vagy az én életem és ha atyám . . . Eh, de ne is beszéljünk erről, a sors úgy akarja, hogy mi ne lehessünk egymásé soha . . . soha . . .

— Ugy van, Mariska, mi nem lehetünk egymásé soha. Belőled boldog asszony leszel, amint tiszta szivemből kívánom is neked s rövid idő alatt engem elfelejtesz!

— Oh, ne hidd azt!

— Én is mindent meg fogok kísérelni, hogy a multunk édes emlékeit teljesen kiöljem szivemből. Elmegyek messze innen, távol vidékre s olyan helyen fogok élni, a hol nincsenek emberek, nincsen csalódás. Mit keressek én

Ezen a napon kereskedők, iparosok, munkások, lelkészek, ügyvédek, orvosok, gazdák, tisztviselők, katonák, kávéházak, vendéglők, szállodák, közlekedési és más vállalatok (színházak, mulatóhelyek stb.) tulajdonosai, szóval mindenféle állású és foglalkozású egyének *önként kötelezik magukat arra, hogy ezen egy napi bevételük egy százalékát a gyermekvédő alap javára befizetik — belépven ezáltal a gyermekvédő ligába.*

A liga tagjaira semmiféle más kötelezettség nem hárul, mint az, hogy azt az önként megajánlott összeget a Magyar Agrár- és Járulékbanknál kezelt országos gyermekvédő alap javára lefizetik.

*A belépő tagok tehát nem vállaltak kötelezettséget arra, hogy ezt az összeget a jövőre is fizetni fogják, hanem esetről esetre adakoznak, amikor és amennyit akarnak. Az összeg pedig oly csekély, hogy valóban csak fillerekről van szó.*

Vegyünk csak egy példát; az a tisztviselő, katonája vagy kereskedelmi alkalmazott stb., akinek állandó meghatározott fizetése van, mit fizet?

Fizet minden évi 1000 korona után 3 fillért.

A kereskedők, iparosok stb., szóval azok, akiknek nincsen előre meghatározott bevételük, fizetik azon egy napi bevételük után esedékes egy százalékot, amelyet természetesen maguk állapítanak meg s amelyből egész évi jövedelmükre semmiféle következtetés nem vonható, tehát az az aggály sem indokolt, hogy a megadóztatásnál ez figyelembe fog vétetni, minthogy a megadóztatásnál az évi jövedelem az irányadó, nem pedig egy napnak fokozottabb jövedelme, amely többlet abból ered, hogy a liga tagjai abból a célból, hogy a kereskedők és iparosok áldozatkészségükért megfelelő ellenértékben részesüljenek, azon a napon nagyobb bevásárlásokat eszközölnek azoknál a kereskedőknél, akik a ligába léptek és ezt üzleteiken láthatólag is jelzik.

Azok a tagok, akik azonban bárniokból nem kívánják, hogy napi bevételükre a százalék megállapítása folytán

még az emberek között? Hiszen közöttük fájó sebem sohasem heggedne be. Isten veled, Mariska, irts ki te is mindent emlékeidből. Gondolj reám úgy, mint más, reád nézve közömbös emberekre . . . nem . . . gondolj reám neha szeretettel.

A leány majdnem önkívületi állapotban volt s lágy atig hallható hangon mondá:

— Mindig, örökké reád fogok gondolni Imre. Ne neheztedj reám. Kísereid meg, talán tudsz mást szeretni, akivel meg nagyon boldog lehetsz. Rólam pedig . . . rólam pedig ugy-e Imre lemondasz és megbocsájtasz nekem?

A férfi megtört hangon felele:

— Megbocsájtok. Lemondok.

A Kárpátok magas bérezeim az N . . . uradalomhoz tartozó erdőben élt egy öreg remete. Nagyon öreg lehetett, mert fiatal korára már csak nagyon homályosan emlékezett vissza.

Csak arra emlékezett, hogy úgy harminc esztendősen korában nagyon szeretett egy leányt, de nem vehette el feleségül, a miért feljött ezen hegyre remeteskedni.

Olyan régen volt ez már, hogy maga sem hisz ennek igazságában s imáját mindig ezzel végzi:

— Régen volt, van igaz se volt . . .

következtetés legyen vonható, — ennek ellenértéke fejében általuk meghatározandó általános összeget ajánlhatnak fel, és azt is megkivánhatják, hogy nevükről és adományokról a hírlapokban említés ne tétessék.

Az alap gyarapítására minden évben a fent említett szombat után következő vasárnapon az úgynevezett gyermekünnepnapon az egész országban a jótékony egyesületek bevonásával s azok vezetésével mellett a gyermekek számára megszületett áron mindenféle gyermekmulatságot és előadást fogunk rendezni, melyeknek jövedelmét szintén az említett alap javára fordítjuk.

Ez uton is felkérjük a magyar társadalom minden tagját, hogy a gyermeknap megvalósítására a legmesszebbmenő tevékenységet fejtse ki és pedig akként, hogy először is minden egyesület és társadalmi kör szólítsa fel saját tagjait a ligához való csatlakozásra, ezek viszont saját körükben szerezzenek újabb tagokat a ligának.

Kezdjük meg a mozgalmat és járjunk elől jó példával, mert ezzel csatlakozásra bírjuk ismerőseinket. Különösen hathatós eszköz lesz, ha családunk nőtagjait rábírjuk arra, hogy azokat a kereskedőket és iparosokat részesítsék előnyben, akik a ligába léptek. Fizessük számtánkat lehetőleg ezen a napon s ha vásárolni valónk van, ezen a napon tegyük.

Meg vagyunk arról győződve, hogy a kereskedők és iparosok nem fogják kárát vallani annak, ha a ligához csatlakoznak, mert ez nagyobb megterheléssel nem jár s azon a bizonyos napon a rendesnél jóval nagyobb bevételt eredményez nekik. (Nagyon természetesen, s ezt csak a felmerülhető aggályok eloszlatása végett említjük meg, hogy nincs helye sem a kereskedelmi könyvek megvizsgálásának, sem másféle zaklatásnak, hanem mindeki az önként felajánlott összeget fizeti). A kereskedői szellem, amely reklámokra oly nagy összegeket tud áldozni, ezt is reklámcélokra használhatja fel s így idővel nem igen vonhatja ki magát a csatlakozás alól senki, már a konkurrenciamatt sem.

Ha tervünk sikerül s a ligába tömegesen lépnek be a tagok, akkor az egyesek karosodása nélkül a társadalomnak olyan új, széles, rétegei lesznek az állandó adakozásra megnyerhetők, melyek mostanáig gyermekvédelmi célokra nem áldoztak semmit s egyesületekbe mint tagok sem léptek be.

Az előadottakból mindenki láthatja, hogy itt nagy és kitartó munkáról van szó. Rendszeresen, lépésről-lépésre kell előre haladnunk, hogy a magyar társadalom minden önálló keresetkepes tagját megnyerjük a filléres adakozásra. *Nem egyes nagy adományok kellene, amelyek visszatartásztják a kis adakozót, hanem fillérek és koronák, amelyeket könnyen nélkülözhet és szívesen ad mindenki, aki szereti a gyermeket.* Nem az adományozott összeg mérve, hanem az adakozók sokasága az, ami a ligát hatalmasra és munkakepesre fogja tenni.

Számítunk arra, hogy van az országban bizonyára 10 millió olyan felnőtt keresetkepes egyén (férfi, nő), aki minden takarekosság mellett, ha kellően megmagyarázzuk neki céljainak üdvös voltát, *egy évben egyszer nélkülözni tud 5—10 fillert, melyet e célra ál-*

dozna, ha megtaláljuk a módját annak, hogy könnyen és kényelmesen juttassa a filléreket rendeltetésük helyére.

Ez a tudat állapítja meg tervünk kiviteli módját is.

Fel kell világosítani a legkisebb kunyhó lakóját is és el kell fogadni az alap javára minden felajánlott fillért.

Tudjuk, hogy ez nagy munka s hogy egész embereket kíván, de nem riadunk vissza a fáradságtól, mert azt is tudjuk, hogy a magyar társadalom mindig felkarolta a nemes eszméket s hogy a kis gyermekek megmentése oly cél, melynek szolgálatába fog állani nagy és kicsi, gazdag és szegény egyaránt.

Egyet már eleve is kijelentünk, hogy bármennyire is kívánatosak az adományok, még se gondolja senki, hogy az adomány nyújtásával kötelességét már végleg teljesítette. Aki adott, az igyekezzék rábírni másokat hasonló eljárásra; más szóval, *minden adakozó legyen egyúttal gyűjtő is.*

Ezért a következő eljárást állapítottuk meg.

A liga a már belépett, tagok között apró vörös gyűjtőfüzeteket oszt ki, amelyek számozva vannak és a tag nevére vannak kiállítva.

Minden füzetben van 20 számozott, letéphető nyugtalan. Ezekkel a liga tagja új tagokat gyűjt és pedig úgy, hogy a füzetben levő megfelelő rovatokba beírja a belépő tag nevét, állását, lakását és azt az összeget, amelyet az országos gyermekvédő alap javára befizet. Ennek megtörténte után kiállítja a nyugtát és a füzetből kitépve a belépő tagnak átadja, a pénzt pedig átveszi és megőrzi mindaddig, amíg a 20 lap elfogy.

Ekkor a pénzüsszeget a Magyar Agrár- és Járulékbanknak (Budapest, Erzsébet-tér 9.), a gyűjtőkönyvecskét pedig az Országos gyermekvédő liga irodájának, báró Edelsheim-Gyulay Lipót címére (Budapest, Tárnok-utca 5. szám) elküldi.

Ezeket a beküldött könyvecskéket a liga irodája feldolgozza, a belépő új tagokat törzskönyvébe irtatja és az új tagok számára új gyűjtőkönyvecskéket állít ki s azokat hasonló eljárás végett megküldi; csatolva a könyvecskéhez egy postatakarékpénztári befizető lapot, hogy a pénz elküldése a gyűjtőt ne terhelje.

Ez a módja annak, hogy egy gyűjtő 20 tagot, ez a 20 tag újabb 20—20 tagot gyűjtsön s hogy végül egy nagy hatalmas szövetség védje az elhagyott gyermekek érdekeit,

Azt persze említenünk sem kell, hogy a gondozásra szoruló gyermekek között semmiféle különbséget nem teszünk, mert szemünk előtt az igaz emberszeretet lebeg, amely a gyermekben a leendő embert, az Isten kepmására teremtett embert látja, akit a haláltól vagy az elzüllesztől meg nem menteni bűn — megmenteni pedig emberi kötelesség.

A ligának az a terve, hogy a gyűjtéseket évenként megismétli mindaddig, amíg az összeggyűjtött alap kamatjөvedelme elegendő lesz a szükségletek fedezésére. Hogy azonban a liga tagjai áldozatkészségüknek gyümölcsét mielőbb észlelhessék, az a szándékunk, hogy aladszabályainkat akként alkotjuk meg, hogy ezen említett idő elertéig az évenként begyűlt összeg egy negyed részét gyermekvédelmi célokra felhasználjuk.

Nem szándékunk egyelőre új intézetek felállítása, illetve ezt kivételesen csak ott tennők meg, ahol azokra ége-

tően szükség van. Egyelőre a gondozásra szoruló, de az állami gyermekmenhelyekbe, vagy más intézetekbe be nem utalható gyermekeket a liga költségén akarjuk gondoztatni és neveltetni s ebből a célból a megfelelő intézetekkel és egyesületekkel szerződéses viszonyba fogunk lépni, s az általunk beutalt gyermekek tartási díjait meg fogjuk téríteni.

Ezt a módot azért tartjuk célszerűnek és kívánatosnak, mert nagyon jól tudjuk, hogy az egyesületek és intézetek nagy része anyagi nehézségekkel küzd s azért nem veszi fel mindazokat a gyermekeket, akiket pedig a külső körülmények a felvételre minősítenek, mert a tartásdíjakat nem képesek előteremteni. Ennélfogva alapszabályainkban körülbástyázzuk magukat, hogy a jelentkezőket mindenféle kifogásokkal, melyek teljesen jogosultak, — kitéssék. De mindezen egyesületek és intézetek gondozásba fogják venni az általunk beutalt gyermekeket, ha biztosítékot nyújtunk az iránt, hogy fedezzük költségeiket.

Nagy súlyt helyezünk különösen arra, hogy úgy a fővárosi, mint a vidéki különféle gyermekvédő egyesületeket anyagilag támogassuk, mert első sorban ezek hívatottak arra, hogy segínyt nyújtsanak.

De feladatunk nem merült ki az egyesületek anyagi segítésében és a tartásdíjak folyósításában.

Igazi feladatunk csak akkor kezdődik, amikor a közönség tudatába ment át, hogy van egy olyan társadalmilag szervezett központ, amely mindenféle gyermekvédelmi kérdésben készséggel ad felvilágosítást, közvetíti az érintkezést úgy a hatóságokkal, mint az egyesületekkel és intézetekkel s mintegy központi irodáját képezi az összes gyermekvédelmi és jótékonyági egyesületeknek. Ezt a célt akarjuk elérni, azt tűztük ki feladatunkul.

Ilyen központi szerv nélkül a társadalmat a jótékonyág gyakorlásának módjában és a gyermekvédelem gyakorlásában irányítani nem lehet, már pedig mindenki tudja, hogy a centrális vezetés és a decentralizált működés óriási feladatok megoldására alkalmas.

Hozzátok szólunk apák és anyák, akik átéreztek azt a boldogságot, amikor az a kis apróság először nyújtotta felétek kacsóit, mikor először nevetett rátok, mikor először gagyogta: „apám, anyám!” Hozzátok!

Mert éppen ti tudjátok azt, hogy mit jelent a kis gyermek életében, ha nincsen apja, anyja, gondviselője.

Úgy-e összeszorul szívetek? Könnybe lábad szemetek, ha elgondoljátok, hogy családi boldogságtoknak kincse gondozó nélkül maradhatna? Pedig tudjátok-e, hogy ezer meg ezer gyermek pusztul el évente, mert nincs aki gondját viselje? ezer és ezer gyermekből lesz züllött csavargó, mert nem törődött vele senki! Hozzátok fordulun!

Jertek segítségünkre!

Mentsük meg ezeket a szerencsétleneket és áldás fog fakadni e munka nyomán; a szenvedéseitől megmentett gyermekesereg áhítatos fohászokdása lesz legszébb jutalmatok!

Jertek, lépjétek be a ligába.

## HIREK.

**A tulipán-kert.** Ki fog-e virulni Orsován a tulipán-kert? Lapunk egyik célja: harcolni a magyar iparért. Alig van száma lapunknak, amelyben ne buzdítanók olvasóinkat, hogy csupán magyar ipartermékeket vásároljanak, mert ez az alapja az országos jólétnek. A *tulipán-kert* tagjai erre kötelezik magukat, s ez a legfontosabb a dologban. Hisszük, hogy a tulipán-kert mozgalom városunkban is meg fog indulni, s nem vásárolnak mást hölgyeink mint magyar ipart.

A mozgalomba be kell vonnunk első sorban a kereskedőket, mert különösen rajtuk mulik, ha a magyar ipar nem

részesül kellő méltánylásban. Lássuk tehát a tulipánokat!

**A Szanatorium választmányi gyűlése** volt tegnap este 5 kor Ritter Károlyné úrnő elnök magánlakásán, melyen a közelmúltban rendezett mulatságok jövedelméről s kiadásairól történt elszámolás. Lapunk zárta miatt a jövő számunkban erről bővebben.

**Kántorválasztás.** A kézdivásárhelyi római katolikus plébániára az erdélyi püspök Ördög Gyulát, Ördög Antal orsovai zuhatagkalauz fiát nevezte ki. Gratulálunk.

**Férfi dalkör közgyűlése** e hó 17-én volt, melyen az új választások a következő eredménnyel ejtettek meg: Elnök: Bratu Demeter; alelnök: Hutterer Géza; karnagy: Smicheusz János; titkar: Fröhlich Sándor; pénztáros: Kopuzky Vlasztimil; szertárosok: Hoffmann Gyula és Hambek Ernő; Választmányba: Oswald Jenő, Atkány Ferenc; póttagnak: Handl Béla.

**Az első gyakorló orvosnő Dél-magyarországon.** Dr. Szendeff Ida kisasszony, az összes gyógytudományok tudora, Temesvárott letelepedett és ott f. é. május 1-én mint gyakorló orvos működését megkezdte. Az utóbbi időben dr. Szendeff Ida az állami gyermekmenhely másodorvososa volt, most pedig, mikor önállóítja magát, nagy tanultsága és komoly egyénisége biztosítja majd a sikert.

**Tűzoltó közgyűlés.** Az orsovai önkéntes tűzoltók folyó hó 25-én délután tartották rendes évi közgyűlésüket az Arany Szarvas szálló kis termében. A közgyűlés iránt általános érdeklődés mutatkozott, s azon nemesak a működő tagok, hanem a pártolók közül is számosan vettek részt. A gyűlést Schramm János tűzoltóegyesületi elnök vezette. Üdvözlő szavai után felolvastatt a titkári jelentés.

Ebből megtudjuk, hogy az elmúlt esztendőben néhány kéménytűzön kívül nem fenyegette nagyobb veszedelem városunkat. Az egylet vagyona takarékpénztári betétekben és készpénzben 2196 korona 84 fillér, ami a tavalyi 2519 k 30 fil. hez képest több mint 300 koronával kevesebb. Ennek oka, hogy nagy részleteket kellett törleszteni az elmúlt esztendőben vásárolt szerekre. Az egyesület 4 parancsnoksági, 6 választmányi gyűlést és több bajtársi összejövetelt tartott. A tagok 9 gyakorlaton és 5 diszkivonuláson vettek részt. A tagok száma 90, fele működő, fele pártoló. A leltár értéke 12769 korona.

A számadások felülvizsgálásánál hosszabb vita indult meg a könyvelés módjára vonatkozólag. A felmentés megadása után a lemondott pénztáros helyébe Handl Béla választott meg.

Végül Freyler Ignác parancsnok az elnöknek köszönetet mondott a gyűlés tapintatos vezetéseért, mire a közgyűlés befejeződött is helyet adott egy kis bajtársi poharzásnak.

**Margit kalandja.** Nem bájos hölgyről, hanem a M.F.T.R. társaság személyszállító-hajójáról van szó. Alig egy hét előtt vihar érte s a Duna tengernek képzelve magát annyira hullámozott, hogy a hajó mint egy csónak hanykolódott ide-oda, s az utasok megkapták a Dunán a szó legszorosabb értelmében a *tengeri* betegséget.

Ez utóbbin kívül egyéb baj akkor nem történt. Sokkal érdekesebb és komolyabb azonban az az eset, mely vasárnap Belgrádban történt meg vele. — Itt kiszálláskor Schmidt nevű vitorlás előzékeny akarván lenni, az utasoktól elszedte az útleveleket, s úgy adta át eddig szokott módon a határszéli biz-

tosnak. A szerb csendőr durván rászólt a magyar matrózra, hogy ne nyuljon az útlevelekhez, mert ez nem az ő dolga! Erre a matróz azt válaszolta: „Az utas maga adta át az útlevelet, különben nekem ne parancsolgass, én itt a hajón magyar területen vagyok”. Erre a szerb biztos megparancsolta a csendőrnek, hogy a feleselgető matrózt hozzák ki a hajóból. A csendőr be is hatolt, de a matrózok ellentálltak. Erre a biztos hat csendőrt küldött a hajóba, akik a tiltakozás dacára, revolvért szegezve a hajóra törtek, Schmidt vitorlást egy kabinból, ahova menekült, kivonszolták, s a szerb partra vitték.

A hajó személyzet között, de általábanosságban is, az idegen csendőrségnek a magyar hajóra való benyomulása nagy izgatottságot idézett elő, s most az a kérdés, hogy vajjon ez eljárás jogos volt-e vagy se. Úgy értesültünk, hogy *Patara* Ferenc orsovai határszéli rendőrfelügyelő ez ügyben már járt Belgrádban, s a magyar matrózt 150 denár lefizetése mellett fogságából kiszabadította. A pénzt erre Margit hajóskapitánya előlegezte.

A szerbek eljárásukat azzal indokolták, hogy szerb parthoz kikötött hajó rendőrségileg Szerbiához tartozik. Ez ügyben a vizsgálat tovább folyik.

Baj nem igen lesz a dologból, hisz csak egy magyar honpolgárról van szó.

## IRODALOM.

### Magyar Vértanuk.

Irta: Palásthy Marcell.

A száz hársfa alól, a hol dicsőséges jövendőt álmódott a magyar nemzetnek a nagy fejedelem, régen szállt világgá a híres riadó szó, a mely igazsággal, keserü panaszát e szavakkal kezdte:

Recrudescunt vulnera . . .

A mai komor napokban a régi igazság keserü erejével kél életre a panasz: Felszakadoznak mi régi sebeink . . . Felszakadoznak s a míg a magyar szívek szorongva gondolnak arra, mit hoz a jövendő, a csüggedő lelkek visszamenekülnek a mult emlékeihez, a dicsőséges, véres emlékekhez, a magyarság erejének ősforrásaihoz, a melyből a birodalom esodatevő vizét innia de jól esik a csüggedt lelkeknek.

Igy támadt föl új erővel a nemzeti hagyományok kultusza, a mely napról napra gyarapodik, tanuságot téve arról, hogy a magyar nemzet új Antheus módjára a küzdelemben földre sujtva újra erőt kap nemzeti multjának teremtő anyaföldjétől.

Ennek az új életre kellő nemzeti közszellemnek igen értékes, irodalmi ajándékot nyújt az eleven tollu, éles megfigyelésű és nagy tudású publicista, dr. Kacziány Géza, a ki Magyar Vértanuk Könyve című diszművét tette le a magyar olvasóközönség asztalára.

A megrázóan érdekes és művészi tollal írt kötet a magyar vértanuk számainak tragédiájával ismert meg. Sorra vonulnak fel a fekete sorokban a nemzet vértanuinak százai, a kiknek eddig nevét sem ismertük.

Az aradi és pozsonyi tizenhárom dicsőséges mártíriumát aprólékos részletességgel írja le az illusztris szerző, a ki a forrásmunkák, egykori feljegyzések és szemtanúk előadásából szűrte le a magyar kálvária ez igaz történetét. Azután sorra kerül az erdélyi és bácskai vírfürdők leírása, az aradi, kufsteini és ol-münczi várfoglyok életének, keserves szenvedéseinek története.

A mindvégig érdekes művet a színes és fekete nyomású műlapoknak, az ereklyék reprodukcióinak, facsimiléknek egész garmadája díszíti, megkettőztetve a diszmunka értékét.

Ezt a remek munkát őszintén ajánljuk minden könyvszerető magyar embernek, könyvtára részére nemesebb, szebb dísz keresve sem talál az újabb iradalom termésében.

## Kiadó lakás.

A Laudon utcában Kanidaky-féle ház a görög-keleti templom mellett 3 utcai és 3 udvari szobából, 2 konyhából, éléskamrából tágas pincéből álló lakás kerttel együtt kiadó.

Bővebbet Lujanovits István takarékpénztár-igazgatónál.

821. szám 1906. tlkvi.

## Árverési hirdetményi kivonat.

A Bozovicsi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság ezennel közhírré teszi, hogy az „Albina”, takaré- és hitelintézet javára Szirbu Kirila, Imbrea Nikolae és Alataringa Antal prilipecezi lakosok ellen 1185 kor. tőke ennek 1904. évi július hó 11-től járó 6% kamatai 43 korona 10 fill. már megállapított és jelen árverési kérvényért 38 kor. 50 fill. ezennel megállapított valamint a még felmerülő költségek kielégítése végett az 1881. évi LX. tezikk 146-§a értelmében az árverést elrendelte és közzé teszi, hogy a karán sebesi kir. törvényszék területén lévő a prilipecezi tlkvb. lapsz. alatt foglalt:

- 1) 25 □-öl házhely 224 kor.
  - 2) a 384 hrsz. „Valea Hornegului” vid. 370 □-öl gyümölcsös 49 kor.
  - 3) a hrsz. nélk. Pre Hernegru Pojana vid 515. □-öl III. o. szántó 33 kor.
  - 4) az 1 hrsz. „Dialu Rudaria” vid. 400 □-öl III. o. kaszáló 23 kor.
  - 5) a 15 hrsz. „Zarina Mika” vid. 1 hold 200 □-öl I. o. szántó 289 kor.
  - 6) a 165 hrsz. „Ogasele” vid. 1 hold 1100 □-öl I. o. kaszáló 211 kor.
  - 7) a 854 hrsz. „Teria” vid. 1 hold 200 □-öl II. o. kaszáló 192 kor.
- és a prilipecezi 340 lapsz. tlkvb. foglalt:
- 8) 260 hrsz. „Valea Rafy” vid. 475 gyümölcsös 63 kor.
  - 9) 263 hrsz. „Valea Rafy” vid. 225 □-öl gyümölcsös 30 kor.

kikiáltási árban nyilvános végrehajtási árverés útján és pedig külön-külön elfognak adatni.

Az árverés határnapjául 1906. évi április hó 19-ik napjának d. e. 9 órája Prilipecz községéhez kitézetik, mely alkalommal ezen ingatlanok esetleg a kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a

kikiáltási ár 10%-kát készpénzben avagy az 1881. évi LX. tezikk 42 §-ban jelzett árjolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszter. rendelet 8 §-ban kijelölt ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez bánatpénz gyanánt letenni avagy az 1881. évi LX. tezikk 170 §-a értelmében a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő tartozik a vételárat három egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés napjától számítandó 30 nap alatt a másodikat ugyanazon naptól számítandó 60 nap alatt és a harmadikat ugyanazon naptól számítandó 90 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától járó 5% kamatokkal együtt a bozovicsi kir. adóhivatal mint bírói letétpénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Mintthogy a prilipecezi 1156. lapsz. tlkvb. foglalt ingatlanra az árverés

334/906 tlk. sz. a. már elrendeltetett ahhoz való csatlakozása a folyamodónak kimondatik.

A 138. sz 1/108 résznyi malomra az árverés elrendelhető nem volt, mért annak kikiáltása árának megállapításához folyamodó adatot nem mutatott be.

A 4857/905. tlkvi sz. ügy kitűzött árverés határnapjára a jelen árverés a határnap rövidege miatt kitűzhető nem volt.

Erről: Dr. Russu Octáv ügyvéd, Nagy-Szeben, Szirbu Kirila, Mataringa Verszávia, Szirbu Sofronie, Ankueza Mataringa Antal, Szemenika, Prilipecz, Novák Gyula ügyvéd, Varga Bálint ügygondnok helyben, Oravicza, kir. p. ü. igazgatóság Lugos, közs. előljáróság Prilipecz, közs. előljáróság Bozovics, közs. előljáróság Origor, közs. előljáróság Pattás, érdekelteket értesíti.

Bozovics, 1906. évi február hó 8-án.

Bartal,  
kir. albiró.

## Szál J. József

Orsova.

Tisztelettel értesíti a t. közönséget, saját házában Széchenyi utca 426. szám alatt

**bornagykereskedést**

**és cseréptéglarakart**

vezet, miért is legjobb minőségű fehér asztali, rizlingi, katarka és muskatály valamint kitűnő minőségű siller borait ajánlja.

**Az adózatlan bor ára literenként 38 fillértől felfelé. Megadózott bor palackokban 50 fillér.**

**Az elsőrendű nagy fedőcserép ára 28 korona (1000 drbként).**

**Az elsőrendű normális fedőcserép ára 26 korona (1000 drbként).**

Ugyanott sóshal	60-80-100	koronáért	} 100 klgként kapható.
és friss hal közép fajú	100-120	„	
„ „ nagyfajú	150-200	„	

— Nagyban való vételnél olcsóbb árak. —

**GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEK 2½-től 12 lóerőig, BENZINMOTOROK,**

**SZALMAPRÉSEK gőzhajtásra,**

**ARATÓGÉPEK és egyéb MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK**

legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók



**A MAGY. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK**

**VEZÉRÜGYNÖKSÉGÉNÉL**

**BUDAPEST, V., Váci-körút 32.**

Arjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Kerületi képviselő:

**Schwitzer Jenő, Pancsova.**